

A klímaváltozás mérséklése és a fogyasztói magatartás befolyásolásának összefüggései a helyi önkormányzatok szintjén

Nemzetközi és magyar
tapasztalatok

Czakó Veronika

Közép-európai Egyetem, Környezettudomány és környezetpolitika tanszék

Klímapolitika, fogyasztói magatartás és önkormányzatok

- A helyi önkormányzatok a lakossághoz legközelebb elhelyezkedő kormányzati szereplők.
- A klímapolitikai célok, vállalások elérése szorosan összefügg az egyéni fogyasztói döntésekkel.
- A **helyi önkormányzatok** hatékonyan léphetnek föl az **egyéni fogyasztói döntések** befolyásolásán keresztül **klímaváltozás mérséklése** érdekében.

Helyi önkormányzatok klímapolitikai szerepkörei

A **települési önkormányzat** a klímapolitikával összefüggésben a következő **szerepköröket** töltheti be:

1. Fogasztó és modell
2. Tervező és szabályozó
3. Ellátó és szolgáltató
4. Tanácsadó és kezdeményező

Climate Alliance (2005)

CLIMATE ALLIANCE
KLIMA-BÜNDNIS
ALIANZA DEL CLIMA e.V.

Helyi önkormányzatok feladatai és klímapolitika szerepkörei

	Kötelező	Önkéntes	Egyéb
Fogyasztó és modell			energiahatékonyság önkormányzati épületekben
Tervező és szabályozó	területi, stratégiai tervezés	környezetvédelem, helyi gazdaságfejlesztés	az utazási igény csökkentése tervezés segítségével
Ellátó és szolgáltató	szennyvíz és szemét gyűjtés és kezelés, közvilágítás	helyi energiaszolgáltatás, központi fűtés, tömegközlekedés	szelektív hulladékgyűjtés
Tanácsadó és kezdeményező	oktatás		demonstrációs projektek

Akadályozó és motiváló tényezők

Akadályozó tényezők:

- Törvényi kötelezettség hiánya
- Pontos energiafelhasználási adatok hiánya
- Szervezeti egységek közötti kooperáció hiánya
- Lakosság motiválásának nehézségei
- Klímapolitikai stratégiai tapasztalat hiánya

Akadályok csökkentése, motiváló tényezők:

- Várt költségcsökkenés
- Jelentkező járulékos hasznok
- Innovatív forrásnövelő mechanizmusok
- Legjobb gyakorlatok terjesztése
- Politikai, szakmai, technikai támogatás

Forrás: Allman, Felming, Wallace, 2004; Kousky, Schneider, 2003

Nemzetközi példák

- London – City Hall
- London – Zöld Otthonok Program – egyablakos információs rendszer
- Seattle – Klímatudatos Partnerek Program
- Almada, Portugália – „Autók nélkül jobb” Program (információs kampány, társadalmi párbeszéd kialakulása)

Székesfehérvár

- Megyei jogú város.
- Lakosok száma: 101 465 fő, agglomerációval együtt 429 000 fő (2006)
- Rendszerváltás előtt is fejlett ipar: Videoton, Ikarus
- Ma: autóalkatrész gyártás, elektronikai termékek gyártása, szoftvergyártás, műanyag feldolgozás
- Logisztikai központok, ipari parkok
- Szolgáltató szektor, *service center*-ek

Székesfehérvár: panel program

- Energia hatékonyság : aktív a panel felújítások terén
- Az önkormányzatok pályázhatnak országos szinten, a városon belüli koordinációra külön szervezeti egység
- Potenciális érdekkonfliktus a *szolgáltató* funkció és a csökkent hőigény között

- Egyéni fűtésszabályozók hiánya miatt fellépő problémák – felújított panel lakások túlfűtése

Székesfehérvár: stratégiai célok 2007-2010

- *Tervező és szabályozó szerepkör*
- Kiemelt cél: innováció központú fejlesztés
- Stratégia cél a környezetvédelem és az energiamenedzsment javítása
- Célfeladat a környezettudatosság fejlesztése és támogatása
- Zöldterület fejlesztés, megújulók

De: Nincs külön klímaváltozási stratégia – pedig ez segíthetné a klímaváltozással összefüggő tevékenységek összefogását, integrációját.

Oktatás, környezeti tudatosság, demonstráció

- *Tanácsadó és kezdeményező szerepkör*
- Hulladékgazdálkodási konferencia
(elsősorban szakmai közönségnek)
- Közvetve vesz részt az önkormányzat,
környezetvédelmi egyesület támogatásán
keresztül
- Gaja Egyesület: Zöld Suli konferencia,
lomkomposztálási bemutató iskolákban,
energiahatékonysági tanácsadás

Következtetések, tanulságok

- A helyi önkormányzatok kulcsfontosságú szerepe a fogyasztói magatartás formálásában – kormányzati szereplő legközelebb a lakossághoz
- A klímapolitikával összefüggő, sokszor már meglévő tevékenységek egységes stratégiába foglalásának igénye
- A klímapolitikai elemek és a helyi érdekek közötti kapcsolódások, szinergiák felderítése
- A lakosság magatartását fenntarthatóság irányába módosító demonstrációs, oktatási programok terjesztése

Köszönöm a figyelmet!

